

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA/KANTON
ŽUPANIJSKI/KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 53 0 P 066002 19 Gž
Mostar, 20.11.2020. godine**

Županijski/Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sudaca Silvane Šuman, kao predsjednika vijeća, Milene Perić i Zuhre Hodžić-Seknić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja -----, zastupanog po -----, odvjetnicima iz Čapljine, protiv tuženika Croatia osiguranje d.d. Ljubuški, ul. Nikole Kordića b.b., Ljubuški zastupanog po punomoćniku Slavenu Prskalo, uposleniku tuženika, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Općinskog suda u Čapljini broj 53 0 P 066002 17 P od 13.11.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 20.11.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Žalbe tuženika se djelomično uvažava, pa se prvostupanjska presuda ukida u dijelu odluke o naknadi materijalne štete za troškove liječenja i troškove postupka, te se u tom dijelu predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U ostalom dijelu žalba tuženika odbija se kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Čapljini broj 53 0 P 066002 17 P od 13.11.2018. godine odlučeno je:

„I Dužan je tuženik na ime naknade nematerijalne štete isplatiti tužitelju ukupan iznos od 128.770,58 KM i to na ime duševne boli zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od 85.000,00 KM, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 4.800,00 KM, te na ime pretrpljenog straha iznos od 5.400,00 KM, na ime naknade za duševnu bol zbog naruženosti (izrazito jaki stupanj) 10.000,00 KM, na ime troškova liječenja 23.570,58 KM, sve sa zakonskim zateznim kamatama, na način da se zakonske zatezne kamate potražuju od dana 22.09.2017. godine kao dana podnošenja tužbe, a jedino se zakonske zatezne kamate za troškove liječenja potražuju od ispostavljanja zadnjeg računa odnosno od 06.09.2017. godine pa do isplate a sve u roku od 30 dana.

II Dužan je tuženik tužitelju nadoknadi troškove postupka u iznosu od 7.199,30 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 13.11.2018. godine pa do isplate, a sve u roku od 30 dana.

Protiv prednje presude tuženik je blagovremeno izjavio žalbu iz razloga povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da je sud povrijedio odredbu članka 155. stavak 2. i 3. ZPP-a kada je odredio novo medicinsko vještačenje, te smatra da u timu vještaka nije mogao biti dr. Omer Čemalović, jer je tuženik na pripremnom ročištu na prijedlog tužitelja da imenovani provede medicinsko vještačenje uskratio svoju suglasnost, pa isti nije mogao biti na posredan način kroz tim vještaka određen da vještači u ovom predmetu. Stoga je mišljenja da je sud mogao donijeti odluku jedino na osnovu prvog vještačenja. Oспорava osnov tužbenog zahtjeva, jer smatra da na strani tužitelja postoji suodgovornost za nastalu štetu. Oспорava i dosuđenu materijalnu štetu za troškove liječenja, jer je se tužitelj samoinicijativno liječio u drugoj državi, a bio je dužan smanjiti štetu koristeći se kao osiguranik pravima koja mu kao osiguraniku pripadaju po osnovu zdravstvenog osiguranja. U odnosu na ovaj dio zahtjeva sud nije raspravio istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije, te u tom dijelu pobijana presuda nema obrazloženje (čl. 191. st.4 ZPP-a). Oспорava i troškove postupka i predlaže da se žalba uvaži i osporena presuda preinači odnosno ukine.

Tužitelj je dao odgovor na žalbu.

Žalba tuženika je djelomice osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti sukladno čl.221. ZPP-a („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 u daljem tekstu ZPP) odlučeno je kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženik naknadi nematerijalnu štetu (umanjenje životne aktivnosti, bol, strah i naruženost) i materijalnu štetu (troškovi liječenja), nastalu posljedicom prometne nezgode koju je prema navodima tužbe skrivio osiguranik tuženika.

Tuženik smatra da je počinjena povreda odredbi parničnog postupka iz čl. 155. stavak 2. i 3. ZPP-a, jer je prema mišljenu tuženika u danom slučaju trebalo odrediti dopunu vještačenja, a ne novo medicinsko vještačenje.

Odredbom članka 155. stavak 2. ZPP-a propisano je da ako vještak dostavi nalaz ili mišljenje koji su nejasni, nepotpuni ili proturječni sami sebi ili izvedenim okolnostima, sud će pozvati vještaka da ih dopuni odnosno ispravi i odrediti rok za ponovnu dostavu nalaza i mišljenja, dok je stavkom 3. istog članka propisano da ukoliko vještak ni po pozivu suda ne dostavi potpuni i razumljiv nalaz i mišljenje, sud će, uz prethodno očitovanje stranaka, odrediti drugog vještaka.

Navedenom odredbom stavka 2. propisano je postupanje suda u odnosu na manjkav nalaz vještaka koji je dostavljen prije održavanja glavne rasprave, dok je stavkom 3. propisano postupanje suda ako vještak ne postupi u skladu sa stavkom 2. i ne dostavi dopunu nalaza.

U konkretnom slučaju određeni vještaci dr. H. Škobić i dr. A. Huseinbegović su dostavili nalaz, te su na glavnoj raspravi isti obrazložili. Na glavnoj raspravi prilikom obrazlaganja nalaza, a na temelju primjedbi tužitelja utvrđeno je da nalaz nije dovoljno kvalitetan da bi bio podloga za donošenje pravilne i zakonite odluke, a određeni vještaci su se na glavnoj raspravi izjasnili da u cijelosti ostaju kod danog nalaza. Stoga, kod izričitog stava vještaka da ostaju u cijelosti kod svog nalaza, propust suda da pozove iste da dopune nalaz i određivanje novog medicinskog vještačenja po ustanovi Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo nije bilo od utjecaja na zakonitost i pravilnost pobijane presude u smislu odredbe članka 209. ZPP-a.

Iz stanja spisa proizlazi da je punomoćnik tužitelja na pripremnom ročištu predložio medicinsko vještačenje po vještaku prof. dr. Omeru Ćemaloviću i dr. Damiri Jugi. Vežano za predloženu osobu vještaka prof. dr. Omera Ćemalovića tuženik je istakao da se opreza radi protivi iz razloga ekonomičnosti. Nakon toga sud je odredio medicinsko vještačenje po vještacima dr. Heleni Šković i dr. Azeru Huseinbegoviću. Na glavnoj raspravi sud je na prijedlog punomoćnika tužitelja odredio novo medicinsko vještačenje po ustanovi Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo, koja je odredila tim vještaka u sastavu Prim .dr. Omer Ćemalović subspecijalista forenzičke psihijatrije i stalni sudski vještak iz oblasti neuropsihijatrije, dr. Muhamed Ahmić, stalni sudski vještak iz oblasti neuropsihijatrije, Prof. dr. med. sci. Jasminka Đelilović, neurolog, stalni sudski vještak iz oblasti neuropsihijatrije i mr.sci. Elvedina Dervović, klinički psiholog, stalni sudski vještak.

Ča

Tuženik smatra da nije moguće da vještak dr. Omer Ćemalović, kojem je tuženik uskratio svoju suglasnost posredno kroz „tim vještaka“ Psihijatarske bolnice bude opet određen da vještači u istom predmetu.

Točno je da se tuženik na pripremnom ročištu nije suglasio sa osobom vještaka, međutim svoju suglasnost je uskratio samo „opreza radi“ iz razloga ekonomičnosti. Dakle, tuženik nije osporio kompetencije predložene osobe dr. Omera Ćemalovića, niti je naveo neke druge okolnosti koje bi eventualno ukazivale da nije podoban da vještači u ovom predmetu. Drugo vještačenje određeno je po ustanovi Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo, u kom slučaju tim vještaka ne određuje sud, nego isti određuje ustanova kojoj je povjereno vještačenje, a u konkretnom slučaju nije postojala smetnja da dr. Omer Ćemalović bude određen kao jedan od članova tima vještaka, koji je u ime ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo sudjelovao u izradi nalaza.

U postupku je utvrđeno da se predmetna prometna nezgoda u kojoj je tužitelj zadobio tjelesne povrede dogodila dana, 14.08.2015. godine u mjestu zvanom Jazina općina Neum, na dijelu magistralne ceste M-2, da je istu skrivio osiguranik tuženika -----
- kao vozač vozila marke VW tip 7 M, protiv kojeg je vođen krivični postupak u kojem je

osuđen. Temeljem nalaza vještaka prometne struke utvrđeno je da se osiguranik tuženika vozilom marke "VW 7M" kretao magistralnim putem iz smjera Dubrovnika u smjeru Neuma, a da se prije mjesta nezgode tužitelj motocikla marke "Gilera 125" kretao iza vozila "VW 7M", Dolaskom na kritično mjesto osiguranik tuženika otpočeo je skretanje u lijevo na parking prostor kada je motocikl bio udaljen od mjesta kontakta za oko 12,5 m i nalazio se na lijevoj kolničkoj traci u fazi pretjecanja. Kontakt je ostvaren na lijevoj kolničkoj traci približno oko 1 m udaljeno od središnje linije, gledano u smjeru kretanja vozila i to prednjom stranom motocikla marke "Gilera 125" sa lijevom bočnom stranom vozila marke "VW 7M". Brzina kretanja motocikla marke "Gilera 125" u fazi kontakta je iznosila od oko 50 km/h.

Dakle, utvrđeno je da je motociklist otpočeo radnju pretjecanja prije nego što je vozilo VW 7M" otpočelo radnju skretanja, čime je osiguranik tuženika postupio suprotno odredbi čl. 36. st.1. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10) iz razloga što je poduzeo radnju skretanja ulijevo, a da se prethodno nije uvjerio da tu radnju može sigurno obaviti po druge sudionike u prometu, u konkretnom slučaju motociklistu koji se nalazio na lijevoj kolničkoj traci u fazi pretjecanja, a imao je mogućnost uočavanja istog. Posljedicom neoprezno poduzete radnje skretanja dolazi do kontakta vozila i motocikla u kojem tužitelj upravljajući motociklom zadobiva tjelesne povrede.

Neosnovani su navodi žalbe da je vještak bez materijalnih dokaza i proizvoljno odredio mjesto kontakta. Vještak je na glavnoj raspravi obrazložio da je mjesto kontakta vozila na lijevoj kolničkoj traci (od oko 1 m od središnje linije promatrano iz pravca kretanja motocikla) odredio na osnovu pokazatelja sa lica mjesta, a to su tragovi koji su nastali na kolniku i van kolnika, a isti su evidentirani u skici lica mjesta nezgode.

Suprotno neosnovanim žalbenim prigovorima u dijelu pravnog osnova tužbenog zahtjeva, pravilno prvostupanjski sud prihvata nalaz vještaka prometne struke koji je stručno i jasno obrazložen na glavnoj raspravi, te zaključuje da je osiguranik tuženika isključivo kriv za predmetnu prometnu nezgodu na osnovu odredbe članka 178. stavak 1. ZOO-a, odnosno da na strani tužitelja nema suodgovornosti za nastalu štetu.

U odnosu na odluku u pogledu visine nematerijalne štete ista je pravično dosuđena u skladu sa svim okolnostima slučaja uz pravilnu primjenu odredbe članka 200. stavak. 1. ZOO-a.

Međutim, osnovan je žalbeni prigovor tuženika u odnosu na dosuđenu materijalnu štetu za troškove liječenja.

Na glavnoj raspravi proveden je veći broj dokaza na okolnosti ovog dijela tužbenog zahtjeva, koje je sud u pobijanoj odluci samo pobrojao, ali iste nije cijenio niti je obrazložio istaknuti prigovor tuženika. Jedini dokaz koji je sud cijenio je nalaz vještaka financijske struke kojim je izvršen preračun iz valute HRK u KM, a kojim se ne dokazuje osnovanost ovog djela zahtjeva. U ovom dijelu odluka nema obrazloženje iako je jedno od elemenata prava na pravično suđenje i pravo na obrazloženu sudsku odluku. Sud je morao izvršiti ocjenu izvedenih dokaza na okolnosti utvrđenja osnovanosti i visine

traženih troškova liječenja, te dati jasne, dovoljne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, što je sve izostalo. (članak 191. stavak 4. ZPP-a.)

Dakle, u odnosu na materijalnu štetu (troškove liječenja) prvostupanjski sud nije utvrdio pravno relevantne činjenice na temelju kojih je ovaj sud mogao odlučiti o ovom dijelu zahtjeva, pa je u tom dijelu presudu trebalo ukinuti i vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak u kojem će prvostupanjski sud cijeniti sve predložene i izvedene dokaze na okolnosti utvrđenja osnova i visine tužbenog zahtjeva za troškove liječenja, te će raspraviti istaknute prigovore tuženika.

S obzirom da je presuda djelomično ukinuta o glavnoj stvari ukinuta je i odluka o troškovima parničnog postupka, pa će o ukupnim troškovima postupka prvostupanjski sud odlučiti na temelju članka 397. točka 3. ZPP-a.

Zahtjev tužitelja da mu se dosude troškovi sastava odgovora na žalbu, valjalo je odbiti, jer ti troškovi nisu bili potrebni radi vođenja ove parnice, a sukladno odredbi članka 387. stavak 1. ZPP-a.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u izreci ove presude na temelju čl. 224. točka 3. i čl. 226. ZPP-a.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Silvana Šuman